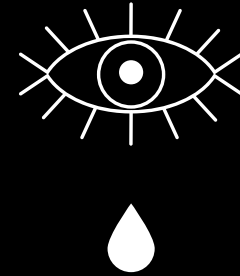

Maria Richardsson

Den blomstertid nu kommer

Till Joel och Leon

Lindskog & Ullén Förlag
www.lindskogforlag.se
Stockholm 2017

© Text: Maria Richardsson 2017
Grafisk form: Lennart Lindskog

Första upplagan, första tryckningen
Tryckt i Riga 2017

ISBN 978-91-85311-63-7

Tack till:

Kjell-Owe Herdonsson – för att du fick mig att tro på att jag kunde bli författare.

Sara H. Olsson och Anoo Niskanen Naing – för att ni hjälpte mig att se hur jag skulle utveckla texten.

Petronella Simonsbacka – för alldeles fantastisk stöttning, massor av tips och idéer och för att du är en underbar vän!

Min man Johan – utan dig hade det inte blivit någon bok!

Stort tack till alla andra som stöttat mig och på olika sätt hjälpt mig att få färdigt boken.

Sist men inte minst ett alldeles särskilt tack till Lindskog Förlag som gör min dröm till verklighet!

Höstterminen 1986

1

Det var mycket som störde Linda. Livet i allmänhet till exempel, och hennes eget liv i synnerhet. Hon stod framför spegeln och sprayade håret. Hon tryckte på gasen och tömde det mesta av det som fanns kvar i flaskan. I flera minuter stod hon bara och sprayade. Hela rummet luktade sprit. Hon såg sig i spegeln och började tupera håret. Hennes långa, bruna hår var vant vid den omilda behandlingen.

När hon var färdig målade hon sina läppar. Med svart läppenna och *illrött* läppstift. Var det något som män i alla åldrar tänkte på så var det just rött läppstift hade hon hört. Hon såg in i spegeln med sina bruna ögon och började med kajalen och sedan mascaran. Svart, svart, svart. Och sotigt. *Jävligt sotigt*. Hon log snett mot sin spegelbild.

Stereon skruvades upp till högsta volym. Den var redan på högt, så det var bara att höja lite till. Linda stod med sin ”mikrofon”, det vill säga hopprepet, i handen. Hon visste precis hur stegen skulle tas och hur hon skulle röra sig. Det var viktigt att se så där farlig ut som hon hade läst i *Veckorevyn* att man skulle vara, därför plutade hon med läpparna. Hon rörde vid sin kropp framför spegeln, kråmade sig och vickade på häcken.

Nu skulle de se mig, tänkte hon. Nu skulle de allt se mig ...

”Om jag inte vänder mig om så att de ser mitt ansikte i onödan är det nog ingen fara. Om jag inte dröjer kvar för länge med blicken när någon ser mig i ögonen, då klarar jag mig nog.”

Anna tittade två gånger på vad hon skrivit i dagboken. Hon kontrollerade en extra gång att dörren var låst, sedan lade hon sig på sängen och kröp ihop i fosterställning. Det halvlånga ljusa håret föll ut över kudden. Hon låg stilla och koncentrerade sig på att andas. När hon slöt de blå ögonen kände hon tröttheten komma smygande. Kanske skulle hon trots allt kunna sova lite. Hon kastade en blick på armbandsklockan som dolde brännmärket från cigaretten de hade märkt henne med veckan innan. Klockan skavde mot märket på den spensliga handen. Halv två ... Det var mitt på dagen, ute sken solen och fåglarna kvittrade säkerligen också.

Anna sov nästan inte alls på nätterna, men det var det ingen som visste. I början fokuserade hon för mycket på problemet, fick ångest och hörde bara hjärtats slag bli högre och högre. Till slut hade hon insett att det bästa var att nollställa sig, som med så mycket annat. Hon läste böcker på nätterna nu, massor av böcker. Böcker om den stora kärleken. Den stora kärleken som alla väntade på skulle komma. Men Anna hade slutat vänta. Och kanske hade hon egentligen aldrig börjat. Läsa var något hon gjorde enbart för att inte behöva tänka.

Hon var yngst i en vanlig medelklassfamilj. Hennes mamma hette Marianne och hennes pappa hette Lasse. Lasse jobbade mycket, det hade han alltid gjort. Marianne däremot var alltid hemma, men alltid upptagen. Hon tvättade och strök, lagade

mat och dammade. Diskade och putsade fönster, rensade rabatter och lagade byxor. För Anna var det uppenbart att för hennes mamma var allt hemarbete viktigare än att umgås med sina barn. Och sin man ...

Annas storebror Peter hade högsta betyg i skolan. Anna också. *Självklart*. Ingen i familjen hade reflekterat över att det skulle kunna vara på något annat sätt. Det var så det alltid hade varit, och det var så det skulle fortsätta vara.

Anna var tystlåten ... eller ... *bortom tystlåten*. Så tystlåten att när hon befann sig i ett rum tycktes aldrig någon märka att hon var där. OSYNLIG.

Men inom sig skrek hon efter att få vara någon annan än den alla andra tycktes ha gjort henne till. Hon var mobbad i skolan, blev knuffad på rastera och spottad i ansiktet. Det hade alltid varit så. *Alltid*. En tanke hade funnits att en gång få visa klasskamrater och lärare hur fel alla hade. Att hon också var en person. Någon SÄRSKILD. Men ... den tanken hade börjat tystna mer och mer. Hon skrek fortfarande inom sig, men det var det aldrig någon som visste. Kanske skulle de heller aldrig få veta.

Anna vaknade klockan kvart i tre, glad att ytterligare lite tid av ångest-pest-tillvaron hade passerat. Hon låg kvar i sängen och andades vidare. Hon var femton år.

Sofi gick på stan hand i hand med Micke. Tvärs över torget gick de. De högklackade skorna lät mot asfalten där hon trippade fram. Det var viktigt att bli sedd, och det måste hon bli nu. Det var inga lätta skor att ta sig fram i, men de var verkligen snygga. Flera tjejer vände sig om efter Micke, och Sofi rörde försiktigt

vid hans hand liksom för att markera. *Att han var hennes*. Micke släppte hennes hand och smekte henne lätt över ryggen, lät handen vandra mot hennes välformade midja där den stannade.

Sofi hade en mjukglass i den andra handen, och hon slickade på den så att det inte skulle rinna. Hon koncentrerade sig på att äta glassen snyggt. *Sexigt*. När Micke tittade på henne, eller någon annan kille också för den delen, slickade hon på glassen precis som tjejerna i en porrfilm sög på en penis. Det kunde väl knappast skada? Nagellacket var dessutom alldeles nylagt, och naturligtvis läppstiftet också.

Då och då kastade hon en blick över axeln, och som väntat passerade hon inte obemärkt. Hon visste att toppen satt lite för tajt över bröstet och att den nya kjolen var i kortaste laget. Då och då drog hon i den så att trosorna inte skulle synas, samtidigt som hon tänkte att det nog inte var helt fel om de gjorde det. Det var nog så att hon var alla killars våta dröm på skolan. Därtill den tjej alla andra tjejer avundades och ville vara.

Hon stod högst i rangordningen, och var väl medveten om detta. Hon var också väl medveten om att hon lätt kunde förlora den åtråvärda placeringen till någon annan om hon inte såg upp. För det stod många andra på tur.

Människor vände sig om efter dem där de gick. Sofi log och drog upp solglasögonen till pannan. Det såg ut att bli ytterligare en lyckad dag ...

Sussi var femton och ett halvt, och hon bodde i en liten tvåa tillsammans med sin mamma. Sussi kände sig alltid ensam, och hennes mamma kände sig alltid ensam.

”Vi två, vi har ju i alla fall varandra”, brukade Sussis mamma säga. Oftast kändes det inte så för Sussi.

Hennes mamma hette Mona och var trettiofem år. När Sussi föddes hade Mona precis fyllt sjutton, och Sussi hade tidigt förstått att hennes mamma inte var som andra mammor.

”Vilken tur för dig som har en så ung mamma”, brukade Mona ofta säga. ”För du har ju inte någon mamma som skäller på dig hela tiden, utan vi är ju mer som kompisar.”

Och visst var det så ... De sminkade sig tillsammans, de skålade i drinkar tillsammans, de träffade män tillsammans, de rökte tillsammans och de skrattade tillsammans.

Sussi låg under täcket och ville inte gå upp. Hon skulle verkligen behöva duscha i dag, men det kändes mer än motigt. Hon skulle dessutom behöva tvätta håret, för det var länge sedan det blev gjort. Sussi bet på sina naglar. Allt var tyst och stilla, förutom det störande ljudet av alla flugor som envist surrade omkring henne. Det luktade sprit och spyor och gammal mat i lägenheten.

På köksbänken stod resterna från en hel veckas måltider. Mest pasta, det var vad de brukade äta. Ingen av dem hade haft ork eller lust att diska. Sussi förstod att den som skulle få göra det förmodligen var hon själv, och visste att om hon inte gjorde det skulle det bara bli ännu mer rester, ännu mer mögel och ännu mer av den vidriga lukten. Möglet var svårdiskat från tallrikarna, och hon visste vilken ansträngning det skulle bli, särskilt med tanke på att diskmedlet var slut. Sussi ångrade att hon inte tagit tag i disken tidigare, innan det satt sig, innan det blivit mögel, innan stanken hade fyllt hela lägenheten. Hon mådde illa.

Hon tyckte om sin mamma, det gjorde hon, men hon tyckte väldigt synd om sin mamma också. Som när hon lovat Sussi att de skulle ha en mysig hemmakväll och Bosse kom och slog sönder Mona och hela lägenheten. Även om det inte var Monas fel hade hon gråtit hela natten och viskat förlåt hela tiden.

”Det gör inget, mamma”, hade Sussi sagt och baddat Monas spruckna underläpp. ”Det gör inget. Vi kan ha en mysig hemmakväll en annan gång.”

2

Linda hade tävlat i hela sitt liv, och det enda tillvaron tycktes gå ut på var att försöka stiga i graderna i klassen. Det var en ständigt kamp om att klättra uppåt. Inget annat. Hon ville så gärna vara populär och omsvärmad, men hennes försök hade hittills inte visat sig vara särskilt lyckade. Det stora problemet var att hon utåt inte vågade vara den hon var inuti. *Egentligen!*

Under årens lopp hade det funnits så många tillfällen att visa de andra vem hon var, men det hade inte lyckats en enda gång. Det hade funnits lektioner då hon velat räcka upp handen och visa att HON minsann kunde svaret på frågan som INGEN annan kunde svara på. Men det var som om handen inte gick att lyfta ... och hon blev rädd att rösten inte skulle bära. Eller ännu värre: att svaret skulle visa sig vara fel, och att detta skulle vara anledning nog till att de skulle reta henne i flera år framöver.

Det var just det hon fruktade mest ... att bli retad, att bli utskrattad, att bli till åtlöje. Och för någon som henne var risken alltid stor. Hon hade läst allt hon kommit över om hur man skulle vara för att bli omtyckt, men det enda hon kommit fram till var att alla råd hittills hade visat sig vara värdelösa.

Linda gick ständigt och väntade. På att hennes liv skulle börja, på att få vara sig själv, på att få ställa sig upp och BEVISA hur fel alla haft. Hon väntade på att nian skulle ta slut. Att högstadiet skulle vara över. Att hon äntligen skulle bli fri ...

Anna ägnade sin hemmatillvaro åt att sopa igen alla spår om att allt inte stod rätt till i skolan. På lektionerna pluggade hon. *Pluggade, pluggade, pluggade.* Hon skrev anteckningar så att knogarna vitnade, och hon var bäst i klassen i så gott som alla ämnen. Att koncentrera sig på skoluppgifterna till hundra procent hjälpte henne att inte tänka för mycket på det som ständigt malde inom henne. Som ångesten inför att gå *till* skolan, att gå *från* skolan och att vara *ute på rasterna*.

Vad som pågick på rasterna tycktes vara en väl bevarad hemlighet bland lärarna. *För inte kunde de väl vara så blinda?* De satt i lärarrummet och diskuterade stickbeskrivningar, nya recept, besvärliga barn och hur man bäst lärde ut matematikens grunder, men *aldrig* att de diskuterade vad Anna blev utsatt för. I stället tog de ett nytt bett på de nybakade kanelbullarna från Konsum som klassföreståndaren från 8C haft med sig. De log mot varandra och suckade samstämmigt över de elever som inte kunde sitta stilla och som inte kunde läsa lika bra som sina kamrater. Men *inte en enda gång* nämnde de Anna som flera gånger i veckan blev insläpad på toaletten och fick ansiktet nedtryckt i toalettstolen strax innan någon spolade eller hölls fast vid skåpen och blev slagen i magen. *Inte en enda gång!* När skoldagen var slut gick de hem till sina familjer och levde sina vanliga familjeliv och gick sedan och lade sig för att nästa morgon vakna upp till en ny dag.

När Annas skoldag var slut gick hon hem till sin familj och kände hur tårarna inom henne brände som eld och hur hennes röst knöt sig och blev hes och konstig när hennes föräldrar frågade henne hur hon haft det i skolan.

”Bra”, svarade hon alltid med en röst som ekade av tomhet. Men *det* märkte hennes föräldrar aldrig.

”Vad bra”, brukade de svara. Sedan tillbringade föräldrarna kvällarna med att prata om vilken tur de haft som hade två så välartade barn som var så duktiga och skötsamma i alla situationer. Efter detta gick de och lade sig med ett leende på läpparna. Det var i alla fall vad Anna antog att de gjorde. Som alltid upphörde det lilla skydd hon haft av sina föräldrar, och illamåendet och kallsvetten omslöt henne. Och hon visste att hon inte hade någon chans att komma undan.

Sofi hade varit poppis sedan skolan började. Redan i första klass hade jakten på topplaceringen i det som sedermera skulle bli klass 9B börjat. Sofi hade inte gjort särskilt mycket väsen av sig den första dagen i skolan. Hon bara satt vid sin bänk och hoppades att det skulle komma fram någon till henne som ville bli hennes lekkamrat. Och det gjorde det.

Redan under första rasten samlades en klunga runt henne och beundrade hennes blonda hår. Många av flickorna i klassen ville ha lika långt och fint hår, och det lät de henne få veta.

”Åh, vilket fint hår du har!” hade Mikaela, en kort tjej med halvlångt ljust hår och uppnäsa, sagt. Tjejerna hade hållit med. De höll på att hoppa långhopprep, och det var Mikaelas tur att hoppa. Hon missade sitt första försök att hoppa in, och repet stannade.

”Typiskt!” hade hon muttrat surt och gått och ställt sig sist i ledet.

”Får jag vara med?” hade Linda frågat.

”Nej, det går inte”, hade Mikaela svarat. ”Då blir det ojämnt.” Hon hade spämt ögonen i Linda och lett. Men det hade varit ett påklustrat leende. ”Tyvärr blir det inte så bra om det blir ojämnt, så du KAN nog inte vara med.” Mikaela hade ryckt på axlarna. ”Tyvärr alltså.” Hon hade vänt sig mot Sofi. ”Nu är det din tur att hoppa.”

Linda hade iakttagit dem från sidan. Hon hade haft en klump i halsen. *Varför fick inte HON vara med? Fröken hade ju sagt att alla skulle få vara med. Varför sa hon inget nu?* Hon hade sneglat mot fröken som stod och pratade med en lärare en bit bort.

Linda hade dragit i sitt hår för att det skulle se lite längre ut. Hon hade inte haft lika långt hår som Sofi, men det hade varit längre än Mikaelas. Var det för att det inte var ljust som ingen sa att det var fint? Linda hade funderat. Hon hade också velat vara med och leka. Hon hade sett på de andra lite i smyg. Avundsjukt. Ledset. Och argt. Argt ... på Mikaela.

Sofi hade varit bubblande lycklig när hon kommit hem från skolan. Hon hade fått fler lekkamrater än hon någonsin vågat hoppas på. Och på den vägen var det.

Nästa gång Sussi och Mona skulle ha en mysig hemmakväll var Mona full redan när Sussi kom hem från skolan. Hon var inte så där lite lagom full som hon brukade vara, utan så full att hon låg på golvet bredvid soffan och sludrade. Hon hade ramlat ner från soffan, något som hände ganska ofta. Sussi försökte tala med henne, men det gick inte. Hon andades bara tungt och mumlade något ohörbart. Det rann saliv från hennes mun och Sussi såg att hon kissat ner sig.

Hon kände en växande klump i halsen och ett tryck över bröstet. Allt kändes plötsligt outhärdligt, och hon rusade ut ur lägenheten. Hon var arg och ledsen på samma gång. *Oerhört besviken*. Fastän hon visste att hon inte kunde lita på sin mamma blev hon oerhört besviken varenda gång hon drack sig redlös.

Hon rusade nerför trappan och sprang ut på gården där hon krockade med en äldre man som ramlade omkull.

”Gubbjävvel!” skrek hon och fortsatte springa. Hon sprang ner till centrum till parkbänken. ”Skamfläcken” som den kallades i folkmun.

Det satt tre män på bänken i dag. Sussi kände dem ganska väl alla tre. De hade alla varit hemma och legat med Mona. Flera gånger. Ibland när Sussi behövde pengar eller sprit sökte hon upp dem. Emellanåt fick de henne att känna både hat och förakt, och det hände att hon tyckte att de var vidrigt förbannat äckliga. Ändå var det de närmaste vännerna hon hade.

Hur som helst behövde hon sprit nu. Hon behövde dämpa sig som hon uttryckte det när tillvaron blev för jobbig.

Sällström var med på noterna och visade henne vägen till en olåst trappuppgång. Väl inne i trapphuset stoppade han in händerna under hennes tröja och lät dem leta sig upp mot bröstet. Händerna var darriga och han andades tungt. Han luktade unket, och han stirrade på Sussi när han fumligt smekte henne. Sussi blundade. Hon hade kommit på ett sätt som gjorde det hela lättare. Att räkna.

Fjorton, femton, sexton, sjutton, arton ... Sällström nöp i bröstvårtorna och andades allt tyngre. Han hostade och rosslade, och Sussi tänkte att det lät som om han skulle ta sitt sista andetag.

Trettioett, trettio två, trettio tre, trettio fyra ... Det började bli jobbigt nu. Sussi försökte fokusera på att inte tänka på vad som hände.

Trettionio, fyrtio, fyrtioett, fyrtio två ... Sällström gned sitt skrev hårt mot hennes ben, och hon kände en våg av äckel skölja genom kroppen.

Hon gjorde sig fri och drog ner tröjan. Sällström släppte motvilligt taget, men han gjorde det i alla fall. Sussi tänkte att hon skulle be Sällström nästa gång också. Han var också äcklig, men inte lika hårdhänt som de andra. Och framför allt, han slutade när hon bad honom att göra det.

”Tack!” sa han. ”Tack så mycket!”

Sussi tyckte det var jobbigt när han sa så.

”Ja, ja ... spriten”, svarade hon. ”Sprit.”

Sällström fumlade med rocken och han fick upp sin flaska. Hon ryckte den ur handen på honom och tog tre snabba klunkar. Sedan drog hon häftigt efter andan och höll handen för munnen. Hon kämpade för att inte få upp spriten igen.

”Du måste ta det lugnare”, sa Sällström. ”Du måste ta det lugnare, annars får du inte ner det.”

Sussi tog ett djupt andetag.

”Jag *vet*”, sa hon. Hon förde flaskan mot munnen ännu en gång och tog två försiktiga klunkar.

Paus.

Andhämtning.

Sedan två försiktiga klunkar till.

Sällström berömde henne. ”Såja, du börjar bli riktigt duktig på det här.”

Sussi fortsatte på samma sätt.

Två klunkar till.

Paus.

Andhämtning.

Två klunkar till.

Paus.

Andhämtning.

Två klunkar till. Hon såg på Sällström.

”Har du någon tablett?” frågade hon. Sällström skakade på huvudet.

”Nä”, svarade han. ”Jag håller mig till det här. Det är de andra som har det.”

Sussi drack tills flaskan var nästan slut. Sällström försökte stoppa henne, men hon slog undan hans hand.

”Du kan lätt fixa mer”, sa hon. Hon släppte flaskan, satte sig ner och blundade. Hon kände inte så mycket än, men visste att det skulle komma. Och det gjorde det.

Efter en stund snurrade hela trappuppgången, och det enda Sussi hörde var sina egna andetag. Fast den här gången var det på ett behagligt sätt. Hon visste inte om Sällström var kvar eller om han gått. Hon slumrade till ...

3

Det var rast mellan bildlektionen och engelskalektionen. Snart skulle det ringa in.

Sofi hade som vanligt en klunga av tjejer omkring sig. Det var hennes nya örhängen som blev beundrade. Linda stod för sig själv lite i bakgrunden och fingrade på sina egna örhängen. De hade kostat över hundra kronor, och hon tänkte att om det varit Sofi som haft dem hade det i stället varit de som blivit beundrade. Lindas örhängen var långa med strasstenar i. Sofi hade vanliga runda ringar. Linda suckade. Hon kunde svära på att hon sett exakt likadana örhängen som Sofi hade på sig på H&M. Säkert hade någon annan också sett dem, men naturligtvis var det ingen som sa något. Som vanligt.

”Gud, alltså! Jag fattar inte hur du kan få ditt hår att ligga så perfekt snyggt hela tiden.” Mikaela suckade avundsjukt.

Sofi log. ”Jag som tycker det är så himla trassligt i dag”, sa hon och drog fingrarna genom håret.

”Alltså, jag skulle kunna ge vad som helst för ditt hår”, fortsatte Mikaela.

Linda tänkte att hon var patetisk och harklade sig. Hon funderade på om hon själv skulle ha varit lika patetisk om hon varit med i Sofis gäng. Hon tittade på klockan och hoppades att lektionen skulle börja så att den kunde avslutas lika fort. Linda HATADE skolan.